

Lucas' eerste boek

deel 13

de verzoeking in de woestijn
(4:1-13)

12 september 2019
Katwijk

Het programma (onder voorbehoud)
voor het seizoen 2019/2020

1. 12 september – de verzoeking in de woestijn (4:1-15)
2. 3 oktober – in de synagoge te Nazareth (4:16-30)
3. 31 oktober – diverse genezingen (4:31-44)
4. 21 november – de wonderbare visvangst & de genezing van een melaatse (5:1-16)
5. 19 december – de genezing van een verlamde (5:17-26)
6. 23 januari – de roeping van Levi & het vasten (5:27-39)
7. 13 februari – aren plukken en genezen op sabbat (6:1-11)
8. 5 maart – de twaalf apostelen & de ‘zaligsprekingen’ (6:12-26)
9. 26 maart – de bergrede (6:27-49)
10. 16 april – de hoofdman van Kapernaüm & de jongeling te Naïn (7:1-17)
11. 7 mei – Jezus & Johannes de Doper (7:18-35)
12. 4 juni – Jezus gezalfd door de zondares (7:36-50)

de verzoeking in de woestijn

inleiding...

- Matteüs (4:1-11) en Lucas (4:1-13) verslaan deze geschiedenis uitgebreid
- Marcus (1:12,13) doet dit slechts zeer kort
- en Johannes in het geheel niet
- Matteüs geeft de chronologische volgorde weer:
  1. stenen > brood
  2. dak van de tempel ("toen", 4:5)
  3. hoge berg ("wederom", 4:8)
- Lucas toont een geestelijke opbouw:
  1. verzoeking in relatie tot het lichaam
  2. verzoeking in relatie tot de wereld
  3. verzoeking in relatie tot God

Lucas 4

¹ Jezus nu, vol van heilige geest,
keerde terug van de Jordaan
en werd in de geest geleid in de wildernis.

het voorgaande geslachtsregister was een
onderbreking in het verhaal:

- doop in de Jordaan; 3:22
  - register legt link naar Adam; 3:38
- verzoeking in de woestijn

ΙΗΣΟΥΣ ΔΕ ΠΛΗΡΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΓΙΟΥ

Jezus echter vol van-geest heilige

Jezus nu vol van de... ..Geest heilige

waar Adam faalde in strijd tegen de diabolos
overwon de "Ben Adam"!

de boze bedient zich van drie verzoeken; 1Joh.2:16

"Want al wat in de wereld is:

(1) de begeerte van het vlees en

(2) de begeerte van de ogen en

(3) de verwaandheid van het leven,

dat is niet uit de Vader maar vanuit de wereld."

verzoeken Adam (Gen.3)

1. "goed om van te eten"

2. "een lust voor het oog"

3. "als God zijn"

verzoeken "Ben Adam" (Luc.4)

1. van stenen brood maken

2. toonde hem al de koninkrijken

3. indien u Gods Zoon ben...

Lucas 4

¹ Jezus nu, vol van heilige geest,
keerde terug van de Jordaan
en werd in de geest geleid in de wildernis.

zie kaart >

ΥΠΕΣΤΡΕΨΕΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΟΡΔΑΝΟΥ

~(hij)-keert-terug van-af de Jordaan

keerde terug van de Jordaan

ΚΑΙ ΗΓΕΤΟ ΕΝ ΤΩ ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ

en ~(hij)-werd-geleid~ in de geest in de wildernis

en werd... ..geleid door de Geest in de woestijn

---

1. Nazaret
2. doop in de Jordaan
3. woestijn van Judea

Lucas 4

¹ Jezus nu, vol van heilige geest,
keerde terug van de Jordaan
en werd in de geest geleid in de wildernis.

Marcus 1:13:
'ek ballei' - uitdrijven

ΥΠΕΣΤΡΕΨΕΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΟΡΔΑΝΟΥ

~(hij)-keert-terug van-af de Jordaan

keerde terug van de Jordaan

ΚΑΙ ΗΓΕΤΟ ΕΝ ΤΩ ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ

en ~(hij)-werd-geleid~ in de geest in de wildernis

en werd... ..geleid door de Geest in de woestijn

Lucas 4

² Hij werd daar veertig dagen
beproefd door de *diabolos*...

deze termijn wordt zeer dikwijls genoemd >

ΗΜΕΡΑΣ	ΤΕΤΤΕΡΑΚΟΝΤΑ	ΠΕΙΡΑΖΟΜΕΝΟΣ	ΥΠΟ	ΤΟΥ	ΔΙΑΒΟΛΟΥ
dagen	veertig	¹ beproefd-wordende~	onder	de	Verdachtmaker
dagen	veertig	waar Hij... ..verzocht werd	door	de	duivel

- Gen.8:6 - Noach opende venster na stranden ark Ararat (> doop Jordaan; 40 Hebr: 'mem' > majiem = wateren)
- Gen.50:3 - balseming Jakob > wordt 'onvergankelijk'
- Ex.24:18; 34:28; Deut.9:9 - Mozes op de berg oude verbond begint met 40 dagen
- Num.13:25 - verspieters in het land Jozua is in het land, maar wordt niet geloofd
- Num.14:34 - 40 dagen > 40 jaar in woestijn
- Deut.10:10 - Mozes wéér 40 dagen op de berg ook 'nieuwe verbond' begint met 40 dagen
- 1Sam.17:16 - Goliaths optreden na 40 dagen wordt de vijand verslagen
- 1Kon.19:8 - Elia naar de Horeb in 40 dagen evenals Mozes
- Ezech.4:6 - Ezechiël op zijn zijde voor Juda periode staat voor Juda's ongeloof
- Jona 3:4 - Ninevé omgekeerd Jona uit de vis (>opstanding) gevolgd door 40 dagen
- Hand.1:3 - opstanding tot aan hemelvaart

2 Hij werd daar veertig dagen
beproefd door de diabolos...

lett. dooreen-werper
= zijn strategie om tegen te staan
(satan = tegenstander)

ΗΜΕΡΑΣ	ΤΕΤΤΕΡΑΚΟΝΤΑ	ΠΕΙΡΑΖΟΜΕΝΟΣ	ΥΠΟ	ΤΟΥ	ΔΙΑΒΟΛΟΥ
dagen	veertig	beproefd-wordende~	onder	de	Verdachtmaker
dagen	veertig	waar Hij... ..verzocht werd	door	de	duivel

Lucas 4

² Hij werd daar veertig dagen beproefd door de *diabolos*.

En hij at geheel niets in die dagen en toen ze werden afgesloten, was hij hongerig.

vergl. Mozes in Ex.34:28

En hij was daar bij JAHWEH veertig dagen en veertig nachten, brood at hij niet en water dronk hij niet, en Hij schreef op de tafelen de woorden van het verbond, de Tien Woorden.

ΚΑΙ ΟΥΚ ΕΦΑΓΕΝ ΟΥΔΕΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΗΜΕΡΑΙΣ ΕΚΕΙΝΑΙΣ

en niet -hij-at niets in de dagen die

En _ Hij at niets in _ dagen die

ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕCΘΕΙCΩΝ ΑΥΤΩΝ ΕΠΕΙΝΑCΕΝ

en |van-afgesloten-wordende hen -hij-heeft-honger

en toen... ...voorbij waren zij kreeg Hij honger

Lucas 4

³ De *diabolos* nu zei tot hem:
indien je Gods Zoon bent,
zeg dan tot deze steen
dat hij brood zou worden.

*nergens uitvoeriger
gedocumenteerd dan in Lucas 1*

ΕΙΠΕΝ	ΔΕ	ΑΥΤΩ	Ο	ΔΙΑΒΟΛΟΣ	ΕΙ	ΥΙΟΣ	ΕΙ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
-(hij)-zei	echter	<i>tot-hem</i>	de	Verdachtmaker	indien	Zoon	<i>!jij-bent</i>	van-de	God
zeide	En	tot Hem	de	duivel	Indien	Zoon	Gij... ...zijt	_	Gods

Lucas 4

³ De *diabolos* nu zei tot hem:
indien je Gods Zoon bent,
zeg dan tot deze steen
dat hij brood zou worden.

Jezus wendde zijn macht nooit aan t.b.v. zichzelf

*hoewel GOD bij machte is uit stenen zelfs
kinderen voor Abram te verwekken! (3:8)*

ΕΙΠΕ	ΤΩ	ΛΙΘΩ	ΤΟΥΤΩ	ΙΝΑ	ΓΕΝΗΤΑΙ	ΑΡΤΟΣ
zeg!	<i>tot-de</i>	<i>steen</i>	<i>deze</i>	<i>opdat</i>	<i>dat-hij-wordt~</i>	<i>brood</i>
zeg dan	tot	steen	deze	dat	hij... ...worde	brood

Lucas 4

⁴ En Jezus antwoordde hem:
er staat geschreven
dat de mens niet alleen op brood zal leven.

in Deut.8:3

Gods les aan Israël in de woestijn (>manna)

ΚΑΙ ΑΠΕΚΡΙΘΗ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ Ο ΙΗΣΟΥΣ

en -(hij)-antwoordde naar-toe hem de Jezus

En antwoordde _ hem _ Jezus

ΓΕΓΡΑΠΤΑΙ ΟΤΙ ΟΥΚ ΕΠ' ΑΡΤΩ ΜΟΝΩ ΖΗCΕΤΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

het-is-geschreven dat niet op brood alleen |(hij)-zal-leven de mens

Er staat geschreven _ Niet van brood alleen zal... ..leven de mens

Lucas 4

4 En Jezus antwoordde hem:
er staat geschreven
dat de mens niet alleen op brood zal leven.

*in Deut.8:3 en Mat.4:4 aangevuld met:
"... maar van alle woord,
dat uit de mond Gods uitgaat."*

ΚΑΙ	ΑΠΕΚΡΙΘΗ	ΠΡΟΣ	ΑΥΤΟΝ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ
en	-(hij)-antwoordde	naar-toe	hem	de	Jezus
En	antwoordde	_	hem	_	Jezus

ΓΕΓΡΑΠΤΑΙ	ΟΤΙ	ΟΥΚ	ΕΠ	ΑΡΤΩ	ΜΟΝΩ	ΖΗCΕΤΑΙ	Ο	ΑΝΘΡΩΠΟΣ
het-is-geschreven~	dat	niet	op	brood	alleen	(hij)-zal-leven~	de	mens
Er staat geschreven	_	Niet	van	brood	alleen	zal... ...leven	de	mens

Lucas 4

5 En hij leidde hem omhoog
en toonde hem
al de koninkrijken van de bewoonde wereld
in een punt van tijd.

in Matt.4:8:

"tot een zeer hoge berg"

een berg is een type van koningschap (>verhoging)

ΚΑΙ	ΑΝΑΓΑΓΩΝ	ΑΥΤΟΝ	ΕΔΕΙΞΕΝ	ΑΥΤΩ
en	↑omhoog-leidende	hem	↑hij-toont	aan-hem
En	hij voerde... ..op een hoogte	Hem	en toonde	Hem

ΠΑΣΑΣ	ΤΑΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ	ΤΗΣ	ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ	ΕΝ	ΧΡΟΝΩ	ΧΡΟΝΟΥ
alle	de	koninkrijken	van-de	↑bewoonde-wereld~	in	ogenblik	van-tijd
al	de	koninkrijken	der	wereld	in	een ogenblik	tijds

Lucas 4

5 En hij leidde hem omhoog
en toonde hem
al de koninkrijken van de bewoonde wereld
in een punt van tijd.

kennelijk visionair (door een spirituele 'lens')

ΚΑΙ	ΑΝΑΓΑΓΩΝ	ΑΥΤΟΝ	ΕΔΕΙΞΕΝ	ΑΥΤΩ
en	omhoog-leidende	hem	hij-toont	aan-hem
En	hij voerde... ..op een hoogte	Hem	en toonde	Hem

ΠΑСΑС	ΤΑС	ΒΑΣΙΛΕΙΑС	ΤΗС	ΟΙΚΟΥΜΕΝΗС	ΕΝ	СΤΙΓΜΗ	ΧΡΟΝΟΥ
alle	de	koninkrijken	van-de	bewoonde-wereld~	in	ogenblik	van-tijd
al	de	koninkrijken	der	wereld	in	een ogenblik	tijds

Lucas 4

⁶ En de *diabolos* zei tot hem:
ik zal u al deze volmacht geven
en hun heerlijkheid,
want die is mij overgeleverd
en ik geef haar aan wie ik maar zou willen.

*satan is inderdaad (de facto) "de overste
van de volmacht der lucht" (Ef.2:2)*

ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΩ Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ
en -(hij)-zei tot-hem de Verdachtmaker
En zeide tot Hem de duivel

ΟΙ ΔΩCΩ ΤΗΝ ΕΞΟΥCΙΑΝ ΤΑΥΤΗΝ ΑΠΑΝ
aan-jou ik-zal-geven de autoriteit deze àlle
U zal ik... ...geven _ macht deze al

Lucas 4

6 En de *diabolos* zei tot hem:
ik zal u al deze volmacht geven
en hun heerlijkheid,
want die is mij overgeleverd
en ik geef haar aan wie ik maar zou willen.

onrechtmatig verkregen

- de leugen regeert (vergl. 2Kor.4:4)
- de wereld is bezet gebied (vergl. Openb.11:15)
vergl. "de overste van deze wereld" (= Christus! Joh.12:32)

ΚΑΙ	ΤΗΝ	ΔΟΞΑΝ	ΑΥΤΩΝ	ΟΤΙ	ΕΜΟΙ	ΠΑΡΑΔΕΔΟΤΑΙ
en	de	heerlijkheid	van-hen	dat	aan-mij	zij-is-overgeleverd~
en	_	heerlijkheid	hun	want	mij	zij is... ...overgegeven

ΚΑΙ	Ω	ΕΑΝ	ΘΕΛΩ	ΔΙΔΩΜΙ	ΑΥΤΗΝ
en	aan-wie	in-het-geval-dat	dat-ik-wil	ik-geef	haar
en	wie	_	ik wil	ik geef	haar

Lucas 4

⁷ Als u mij dan, in mijn zicht,
zou adoreren, zal alles van u zijn.

Gr. PROS KUNEO

lett. zoals een hond zich richt naar z'n baas

CY	OYN	EAN	ΠΡΟΣΚΥΝΗCHC	ΕΝΩΠΙΟΝ	ΕΜΟY
jij	dan	in-het-geval-dat	dat-jij-zal-aanbidden	in-het-zicht	van-mij
Gij	dan	Indien	aanbidt	–	mij

ECTAI	COY	ΠΑCA
(het)-zal-zijn~	van-jou	alles
zal zij... ..zijn	van U	geheel

Lucas 4

⁸ En Jezus antwoordde en zei tot hem:
er staat geschreven,
de Heer jouw God zul je adoreren
en Hem alleen zul je dienen.

in Deut.6:13

ΚΑΙ	ΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΩ	ΓΕΓΡΑΠΤΑΙ
en	antwoordende	de	Jezus	-(hij)-zei	tot-hem	het-is-geschreven~
En	antwoordde	_	Jezus	en zeide	tot hem	Er staat geschreven

Lucas 4

8 En Jezus antwoordde en zei tot hem:
er staat geschreven,
de Heer jouw God zul je adoreren
en Hem alleen zul je dienen.

*meer dan een oproep
het is een profetie!*

*ook satan zal GOD adoreren en dienen!
dan is hij dus geen 'satan' meer
= als satan teniet gedaan*

KYPION	TON	ΘΕΟΝ	COY	ΠΡΟΚΥΝΗΘΕΙC	ΚΑΙ	ΑΥΤΩ	ΜΟΝΩ	ΛΑΤΡΕΥΘΕΙC
Heer	de	God	van-jou	jij-zal-aanbidden	en	hem	alleen	jij-zal-dienen
de Here	_	God	uw	Gij zult... ..aanbidden	en	Hem	alleen	dienen

Lucas 4

⁹ En hij leidde hem tot in Jeruzalem
en deed hem staan
op 'het vleugeltje' van de tempel...

kennelijk een bekende naam voor de plaats
volgens Flavius Josephus een hoogte van
180 meter (!) uitstekend boven het Kidrondal >

ΗΓΑΓΕΝ ΔΕ ΑΥΤΟΝ ΕΙΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

hij-leidde echter hem tot-in Jeruzalem

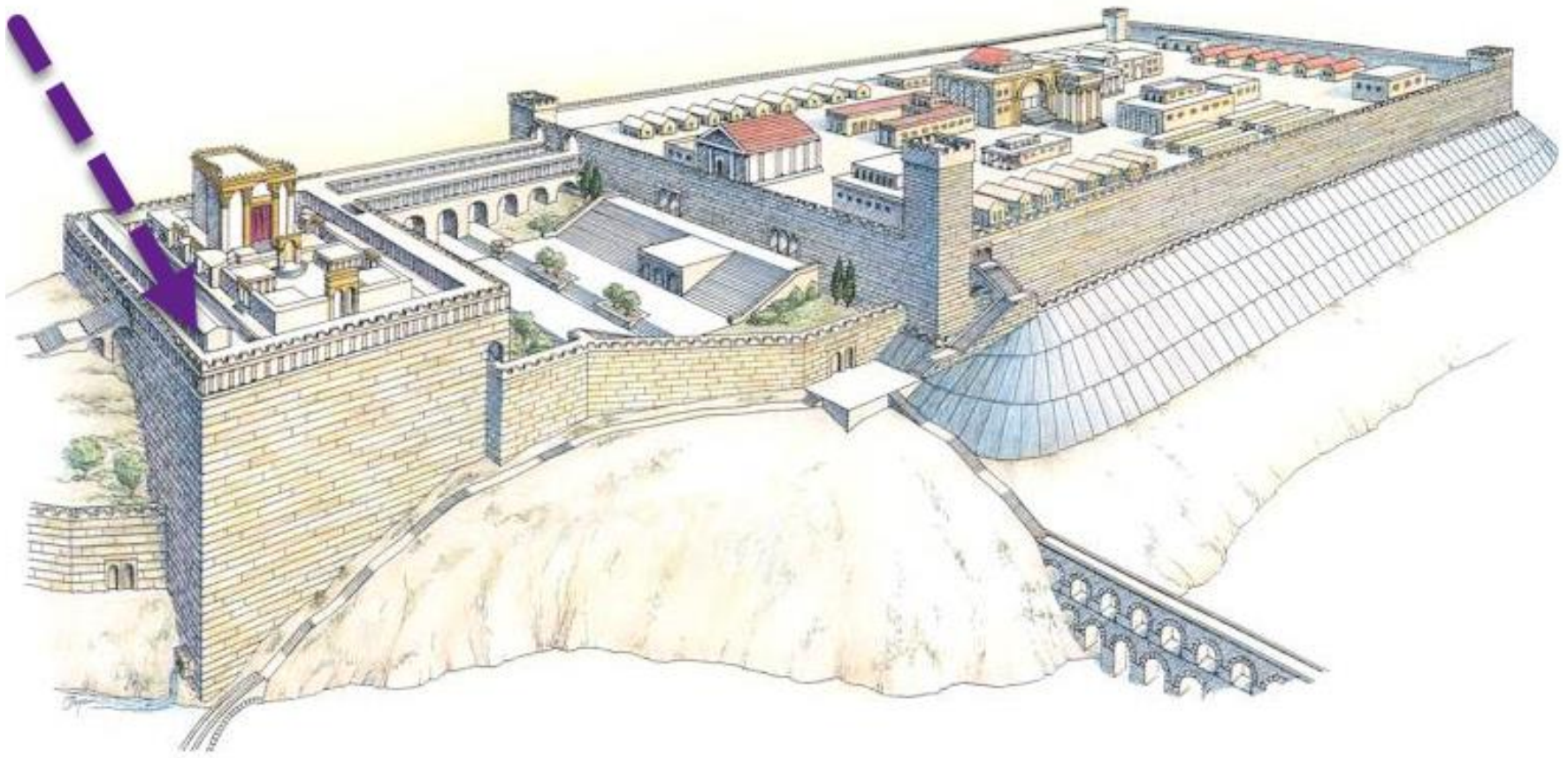
hij leidde En Hem naar Jeruzalem

ΚΑΙ ΕΣΤΗCΕΝ ΕΠΙ ΤΟ ΠΤΕΡΥΓΙΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ

en -(hij)-doet-staan op het vleugeltje van-de gewijde-plaats

en stelde Hem op de rand van het dak des tempels

overgenomen uit 'The Temples That
Jerusalem Forgot' van dr. E.L. Martin

Lucas 4

⁹ ... en hij zei tot hem:
indien u Zoon van God bent,
werp uzelf dan van hier naar beneden.

ΚΑΙ	ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΩ	ΕΙ	ΥΙΟΣ	ΕΙ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
en	hij-zei	tot-hem	indien	Zoon	jij-bent	van-de	God
en	hij zeide	tot Hem	Indien	Zoon	Gij... ..zijt	_	Gods

ΒΑΛΕ	ΣΕΑΥΤΟΝ	ΕΝΤΕΥΘΕΝ	ΚΑΤΩ
werp !	jezelf	hier-vandaan	naar-beneden
werp... ..dan	Uzelf	vanhier	naar beneden

Lucas 4

¹⁰ Want er staat geschreven
dat aan zijn boodschappers
Hij instructie zal geven
omtrent u om u te beschermen,

*nu gaat de diabolos (in de tempel!)
zelf de Schrift citeren (Ps.91:11)
lees: 'uit het verband rukken'*

ΓΕΓΡΑΠΤΑΙ	ΓΑΡ	ΟΤΙ	ΤΟΙΣ	ΑΓΓΕΛΟΙΣ	ΑΥΤΟΥ
'het-is-geschreven'	want	dat	aan-de	boodschappers	van-hem
er staat geschreven	want	_	Aan	engelen	zijn

ΕΝΤΕΛΕΙΤΑΙ	ΠΕΡΙ	ΣΟΥ	ΤΟΥ	ΔΙΑΦΥΛΑΣΣΑΙ	ΣΕ
(het)-zal-instructie-gegeven-worden'	aangaande	jou	van-het	te-beschermen	jou
zal Hij opdracht geven	aangaande	u	om	te behoeden	u

Lucas 4

¹⁰ Want er staat geschreven
dat aan zijn boodschappers
Hij instructie zal geven
omtrent u om u te beschermen,

*profetie over Israëls bewaring in de eindtijd
("in de schuilplaats van de Allerhoogste"; 91:1)*

ΓΕΓΡΑΠΤΑΙ	ΓΑΡ	ΟΤΙ	ΤΟΙΣ	ΑΓΓΕΛΟΙΣ	ΑΥΤΟΥ
het-is-geschreven~	want	dat	aan-de	boodschappers	van-hem
er staat geschreven	want	_	Aan	engelen	zijn

ΕΝΤΕΛΕΙΤΑΙ	ΠΕΡΙ	ΣΟΥ	ΤΟΥ	ΔΙΑΦΥΛΑΣΑΙ	ΣΕ
(het)-zal-instructie-gegeven-worden~	aangaande	jou	van-het	te-beschermen	jou
zal Hij opdracht geven	aangaande	u	om	te behoeden	u

Lucas 4

¹¹ en dat ze u op handen zullen heffen,
zodat u uw voet niet
tegen een steen zou stoten.

*hij laat het daarop volgende vers (:13) weg...
"de slang zult gij vertrappen"...*

ΚΑΙ	ΟΤΙ	ΕΠΙ	ΧΕΙΡΩΝ	ΑΡΟΥΣΙΝ	ΣΕ
en	dat	op	handen	zij-zullen-optillen	jou
en	_	Op	de handen	zullen zij... ..dragen	u

ΜΗΠΟΤΕ	ΠΡΟΣΚΟΥΗΣ	ΠΡΟΣ	ΛΙΘΟΝ	ΤΟΝ	ΠΟΔΑ	ΣΟΥ
opdat-niet	dat-jij-tegenaan-zal-stoten	naar-toe	steen	de	voet	van-jou
opdat... ..niet	gij... ..stoot	aan	een steen	_	voet	uw

Lucas 4

¹² En Jezus antwoordde en zei tegen hem:
er is gezegd:
je zult de Heer je God niet uitproberen.

nl. in Deut.6:16

ΚΑΙ	ΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣ	ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΩ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΟΤΙ	ΕΙΡΗΤΑΙ
en	antwoordende	-(hij)-zei	tot-hem	de	Jezus	dat	het-is-uitgesproken~
En	antwoordde	en zeide	tot hem	_	Jezus	_	Er is gezegd

Lucas 4

12 En Jezus antwoordde en zei tegen hem:
er is gezegd:
je zult de Heer je God niet uitproberen.

NBG51 en St.Vert. 'verzoeken'

Gr. EK PEIRAZO = uit proberen

= testen zonder noodzaak

hier: 'moedwillig jezelf naar beneden
werpen' versus 'naar beneden vallen'

OYK	EKPEIPACEIC	KYPION	TON	ΘΕΟΝ	COY
niet	jij-zal-uit-proberen	Heer	de	God	van-jou
niet	Gij zult... ...verzoeken	de Here	_	God	uw

Lucas 4

¹³ En toen de *diabolos*
alle beproeving had voleindigd
nam hij afstand van hem
tot op de gelegener tijd.

Matteüs 4:11

Toen liet de *diabolos* hem gaan,
en zie boodschappers kwamen
en bedienden hem.

ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕCΑC

en -afsluitende

En toen... ..ten einde had gebracht

ΠΑΝΤΑ ΠΕΙΡΑCΜΟΝ Ο ΔΙΑΒΟΛΟC

alle beproeving de Verdachtmaker

alle verzoeking de duivel

ΑΠΕCΤΗ ΑΠ ΑΥΤΟΥ ΑΧΡΙ ΚΑΙΡΟΥ

-(hij)-nam-afstand van-af hem tot-op bestemde-tijd

week hij van Hem tot een bestemde tijd

Lucas 4

13 En toen de *diabolos*
alle beproeving had voleindigd
nam hij afstand van hem
tot op de gelegener tijd.

Lucas 22:3

En satan kwam in Judas, die
Iskariot genoemd wordt, zijnde
uit het getal van de twaalf.

ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΑΣ

en -afsluitende

En toen... ..ten einde had gebracht

ΠΑΝΤΑ ΠΕΙΡΑΣΜΟΝ Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ

alle beproeving de Verdachtmaker

alle verzoeking de duivel

ΑΠΕΣΤΗ ΑΠ ΑΥΤΟΥ ΑΧΡΙ ΚΑΙΡΟΥ

-(hij)-nam-afstand van-af hem tot-op bestemde-tijd

week hij van Hem tot een bestemde tijd

de volgende keer:

3 oktober

Lucas 4:14-30

in de synagoge te Nazareth